

Et tilbakeblikk på Forsvarets
Seniorforbund Hamar sitt bidrag til
flaggtjenesten ved Forsvaret Personell og
Vernepliktssenter

Minnehefte flaggheising Ridehuset Hamar 2004 - 2022



**FORSVARETS
SENIORFORBUND**

Styret i Forsvarets Seniorforbund Hamar vil takke Ole Silseth og Jan Harald Thørud for dette heftet om historikken til tjenesten våre medlemmer har utført for Vernepliktsverket og senere Forsvarets Verneplikt og Personal senter (FPVS).

Våre medlemmer har utført tjenesten i all slags vær og de fortjener all honnør for jobben som er gjort i 6 773 dager, fra 15 januar 2004 tom 31. juli 2022.

Dvs flagget opp og ned 13 546 ganger.

I tillegg de gangene det har vært nødvendig å skifte flagg pga værforhold.

All respekt og takk til jobben som er gjort.

Også for de som har planlagt dette og fått tjenesten til å fungere.

For styret i FSF Hamar

Trond Vangen / Leder

MINNEHEFTE OM DE ÅRENE FORSVARETS SENIORFORBUND (FSFH) HADDE ANSVARET FOR FLAGGHEISINGEN PÅ RIDEHUSET.

Innledning

Den 11. desember 2003 ble det inngått avtale mellom Vernepliktsverket og Forsvarets Seniorforbund, Hamar om at Seniorforbundet overtar flaggheisingen på Ridehuset fra 15. januar 2004.

Kontrakten ble signert av Terje Westgård på vegne av Vernepliktsverket og Odd Ramseth, på vegne av Forsvarets Seniorforbund, Hamar.

Avtalen skulle gjelde inntil videre med 3 måneders gjensidig oppsigelse.

Forut for inngåelsen av kontrakten, hadde Vernepliktsverket avholdt en anbudsinnbydelse slik bestemmelsene i Forsvaret krever. FSFH vant denne.

Kontrakten ble forlenget i årene som fulgte med forskjellig lengde og varte helt til 1. august 2022, vel 18 ½ år.

Ved de fleste av Forsvarets avdelinger av en viss størrelse har det vært vernepliktige soldater som har stått for flaggheisingen ved avdelingen.

Grunnen til at man i dette tilfellet valgte, eller måtte velge en annen løsning, kommer vi tilbake til litt senere.

Men først et kort historisk tilbakeblikk, både på det stedet og den avdeling vi ble tildelt ansvaret å utføre flaggheisingen for.

Historisk bakgrunn

Ridehuset med de øvrige bygninger på Domkirkeodden ble bygget i 1897 som standkvarter for Opland Dragonregiment nr. 2.

De avdelinger Dragonregimentet satte opp var oppsatt med hester. Derfor ble det bygget en meget stor bygning med plass for både oppstalling av en del hester og plass til å øve soldater i å ri og å trene de hester som var der.

I årene før 1940 var det en remonteskole på Ridehuset, men dette var som navnet sier bare unghester.

Hestene i oppsetningene var basert på utskrivning fra bøndene i fylket.

Regimentsstaben hadde kontorer i Furnesvegen.

I 1987 ble Dragonregimentet slått sammen med Kavaleriets-skole og øvingsavdeling på Trandum, som deretter ble omdøpt til Sønnefjellske Dragonregiment (SDR), et navn med aner tilbake til 1701.

Utskrivningsvesenet eller Krigskommisæren under forskjellig navn gjennom denne perioden, hadde også sine kontorer i bygninger ved Ridehuset.

Fra 1920 igjen kalt Krigskommisariat Oppland.

1. januar 1992 ble det vedtatt at Forsvarets 7 Krigskommisariater skulle slås sammen og danne Vernepliktsverket. Det skulle ha standkvarter på Akershus Festning i Oslo, men alt den 1. januar året etter, ble det videre bestemt at det skulle flyttes til Hamar med Ridehuset som standkvarter. Vernepliktsverket hadde 115 ansatte.

På slutten av 2013 ble det videre bestemt at også Forsvarets personellstab skulle slås sammen med Vernepliktsverket og flyttes til Ridehuset. Det medførte en ytterligere styrking av avdelingen.

Den 1. januar 2014 ble navnet endret til Forsvarets personell- og vernepliktsenter.



Ridehuset

Vedtaket om å etablere Vernepliktsverket på Ridehuset, medførte et omfattende arbeide for å bygge om Ridehuset innvendig for å gi kontorplass og andre fasiliteter til den store staben. Avdelingen der var blitt en sentral og viktig avdeling i Forsvaret og en stor flaggstang ble derfor reist i 2003.



Hvorfor vant Forsvarets seniorforbund anbudet?

Det er alt nevnt at det ved de fleste av våre store avdelinger har vernepliktige soldater heist og firt leirflagget. Slik er det fortsatt ved de avdelinger som har soldater. Flagget på Åker gård, der staben ved Distriktskommando Østlandet hadde standkvarter, ble heist av soldater fra øvingskompaniet ved Skyte -og Vinterskolen på Terningmoen inntil Distriktskommandoen og en stor del av virksomheten på Terningmoen ble nedlagt i

desember 2002. Mesteparten av virksomheten på Terningmoen ble flyttet til Rena. Derfra ble det ikke praktisk mulig å nytte vernepliktige til flaggheising på Ridehuset.

Forsvarets seniorforbund vant anbudet fordi det var det billigste anbudet.

Noen andre faktorer spilte også en rolle.

Vernepliktsverket var og også etter omorganiseringen til FPVS, vertsavdeling for Forsvarets seniorforbund (FSFH).

Det innebærer blant annet at det over tid har utviklet seg et nært og godt samarbeide mellom våre enheter.

Flesteparten av seniorforbundets medlemmer har bakgrunn som yrkesoffiserer eller har vært sivilt fast ansatte i Forsvaret. Denne bakgrunnen gjorde at sikkerhetsklareringen av dem som skulle delta i flaggtjenesten kunne gjøres enklere.

Forsvarets Seniorforbund Hamar har mange medlemmer med denne bakgrunn, ettersom Hamar har vært fra mange år tilbake en garnisonsby med en betydelig militær aktivitet herunder; Staben i Distriktskommando Østlandet med sambandsavdeling på Åker, Sanitetsbataljonen, Sjefsveterinæren for Hæren med stab, Krigskommisæren for Oppland, Oppland dragonregimentet og Forsvarets Bygningstjeneste Oppland.

Kontrakten om flaggheising

Avtalen mellom Vernepliktsverket og Forsvarets seniorforbund innebar at Vernepliktsverket skulle vedlikeholde flaggstang, flaggene og ellers dekke andre utgifter som flaggtjenesten medførte.

FSFH skulle sørge for at flaggtjenesten ble utført slik Forsvaret krever.

Den opprinnelige kontrakten varte til 1. januar 2007 og ga FSFH en godtgjørelse på kr 55 000,- pr år, deretter ble den forlenget med perioder som vekslet mellom 3 og 2 år.

Avtalen ble videreført uten endringer, men med en oppjustering av godtgjørelsen i forhold til prisindeksen siden sist avtalen ble justert.

Godtgjørelsen i 2007 for årene til 2010 ble øktet til kr 72 000,- og fra 2012 og de 3 neste årene til kr 92 000,- pr år.

Den 10. april i 2018 fikk FSFH anmodning om å fremme anbud for en 4 årsperiode.

Den skulle gjelde for årene 2018 til og med 2021.

Forsvarets logistikkorganisasjon hadde overtatt ansvaret for kontrakten på denne tid og ønsket at den skulle gjelde til 15. april i 2022.

Det ble enighet om en godtgjørelse på kr 168 000,- de først årene og kr 180 000,- de to siste årene av kontraktsperioden.

Kontrakten ble fornyet for siste gang i april 2022 og skulle i utgangspunktet også gjelde for 4 år, men ble sagt opp av FPVS med virkning fra 1. august 2022.

Organiseringen av flaggtjenesten.

Det ble tatt sikte på at hver flaggheiser skulle ha én uke hver i hvert halvår.

Ved starten i 2004 meldte det seg 26 frivillige som flaggheisere.

I årene som fulgte har antallet flaggheisere variert litt, men bestått av ca. 22 personer.

Dette er et ønskelig antall, da flere gjerne vil delta i mer enn én uke pr. halvår.

De siste årene har behovet for å verve nye flaggheisere økt, da alderen for de fleste krever sitt. Gjennomsnittsalderen for flaggheiserne i året 2022 ligger på 74 ½ år.

Flere har vært med til de var i slutten av 80 årene og én var med helt til han fylte 92 år, nemlig Torleif Sæther.

Flere medlemmer med sivil bakgrunn har de siste årene også villet delta og har gjort en utmerket innsats.

Det har vært få kvinner som har blitt med, men noen er det.

Randi Kristiansen var med i mange år for å nevne én av dem. Mange kvinner har allikevel deltatt som hjelpere for ektemannen når flagget skulle heises og fires og værgudene ikke spilte på lag. Vinden kan være uberegnelig ved Ridehuset og å heise og fire festflagget i litt vind er meget krevende for en person alene.

Den enkelte flaggheiser fikk de første årene en godtgjørelse pr uke på knappe 400 kr. Dette utgjorde litt under halvdel av de kr 55 000,- som avtalen omfattet.

I det siste året 2022 var godtgjørelsen til Seniorforbundet hevet til kr 180 000,- pr år.

Av dette beløp fikk flaggheiserne kr 1 200,- pr uke, med en litt høyere beløp for dem som hadde jul- og påskeuken.

For de flaggheisere som hadde lang veg mellom hjem og Ridehuset, f.eks. fra Stange, Romedal eller Brumunddal, gikk en god del av godtgjørelsen til transportutgifter.

Bestemmelsen for når flagget skulle heises og fires, kalt flagglister, ble årlig sendt oss fra Forsvaret ved Akershus kommandantskap.

Flagglisterne ble sendt til alle Forsvarets avdelinger. Her fremgikk de offisielle flaggdager da fest flagget skulle nyttes og de detaljerte tidene for firing/ haling av flagget i vintermånedene.

Det ble benyttet 3 typer splittflagg, fest flagg, daglig flagg og stormflagg.

En av styremedlemmene i Seniorforbundet hadde ansvaret for flaggtjenesten.

Han hadde ansvaret for rekruttering og alt annet med flaggtjenesten.

Det ble tatt sikte på at planen for hvert halvår skulle foreligge minimum 14 dager før det nye halvår startet. Den enkelte flaggheiser ble bedt om å melde inn hvilken uke(r) han ønsket å utføre tjenesten i prioritets rekkefølge og angi hvilke uker eller perioder han ikke kunne være med. Etter at ønskene hadde kommet inn til ansvarlig saksbehandler på papir, eller etter hvert mer vanlig digitalt, ble planen satt opp.

Det var ofte nødvendig med nær kontakt med den enkelte flaggheiser ved oppsett av planen slik at alle ukene ble dekket.

Den enkelte viste stor fleksibilitet hvis han måtte ta en uke han i utgangspunktet ikke hadde satt opp, noe som naturlig nok forekom. I de fleste tilfellene fikk den enkelte sitt ønske oppfylt. Den ferdige plan ble sendt alle flaggheisere med kopi til Vernepliktsverket.

Den ble i stor utstrekning fulgt, men endringer forekom naturligvis grunnet sykdom eller andre forhold.

I god tid før den enkelte skulle starte sin uke, fikk han tilsendt nødvendig retningslinjer for flaggheisingen og adgangskort til leiren.

I perioder med skiftende vær og mye vind, var det ofte et problem for flaggheiseren å bestemme seg for om stormflagget skulle heises i stedet for daglig flagget.

Som nevnt tidligere kan vinden ved Ridehuset være utfordrende og sterkere enn det Yr.no i mange deler av Hamar viser.

Flaggheiseren tok denne avgjørelsen ved ankomst Ridehuset. I de fleste tilfeller ble det riktige flagg valgt ved ustabil vær og ingen uhell har skjedd.

Det har imidlertid forekommet at stormflagg har erstattet daglig flagg eller fest flagg i løpet av dagen ved plutselig værskifte da flaggstangen ellers ville ha blitt skadet.

Heldigvis har ikke dette skjedd takket være godt samarbeide mellom Vernepliktsverket og

flaggheiser/ansvarlig styremedlem og at den enkelte flaggheiser har fulgt opp tjenesten når værholdene krevde det.

Diverse tiltak for rekruttering og/eller påskjønnelser.

Fra 2011 ble det innført et flagglotteri der premien var på hele 4000,-.

Lotteriet ble avholdt på Seniorforbundets julemiddag.

For at fleste mulig av flaggheiserne skulle ha mulighet for å vinne i dette lotteriet, fikk den enkelte mulighet for å vinne bare en gang.

Dette ble gjort ved at ukene til alle som hadde vunnet tidligere, ble fjernet ved neste trekning. Det er jo slik at enkelte har større vinnerlykke enn andre.

Den som hadde vært flaggheiser i mange uker gjennom året hadde selvsagt størst mulighet for å vinne.

Etter vedtak på årsmøtet for Forsvarets Seniorforbund, Hamar den 13. februar 2019 ble det vedtatt å innføre en flaggpris for dem som hadde vært med i flaggtjenesten i 15 år eller mer. Første gang denne prisen ble det utdelt var på julemiddagen den 22. november samme år.



I tillegg til de tre som er med på bildet, nemlig Eirik Helge Eriksson, Edgar Myrvold og Odd Ramseth, ble Torleif Sæther og Bjørn Boye tildelt prisen. De sistnevnte hadde forfall og fikk prisen tildelt hjemme av leder i foreningen Helge Ringdal.

Året etter hadde to nye flaggheisere oppnådd 15 år og fikk sin flaggpris ved en tilstelning etter styremøtet den 25. november.

Leder Nora J. Wiken stod for tildelingen.

Julemiddag det året kunne ikke arrangeres grunnet Corona epidemien.



Finn G. Larsen



Arne Ophus

I 2021 var det ingen som hadde oppnådd 15 år, men én hadde vært med i 14 år.
2022 var det heller ingen som tilfredstilte kravet.

På årsmøtet dette året ble det foreslått av styreleder for flaggtjenesten at en burde vurdere å innføre en ærespris i flaggheising med virkning fra 2023.

I det året ville etter all sannsynlighet én flaggheiser, nemlig Odd Ramseth, ha deltatt i hele 20 år og gjort seg fortjent til en ekstra påskjønnelse.

Etter hvert ville andre også oppnå det samme.

Slik gikk det ikke ettersom FSFH ansvar for flaggtjenesten opphørte pr. 1.august 2022.

Avslutning

Flaggheisingen har vært en meget viktig virksomhet som vårt seniorforbund har drevet i 18 ½ år. Først og fremst har det gitt oss et solid økonomisk grunnlag som har gjort at vi har kunnet subsidiere reiser og annen virksomhet for våre medlemmer som få andre seniorforbund har kunnet gjøre.

Flaggheisingen har for mange vært en interessant aktivitet som de fleste har hatt glede av å delta i både fordi de visste at det betydde mye for foreningens økonomi, men også for det fellesskap det skapte mellom oss flaggheisere.

Under de to årene med pandemi 2020-2022 var flaggheising i lange perioder, den eneste aktivitet seniorforbundet kunne utføre.

Flaggheisingen har også forsterket det gode forholdet vi har hatt med Vernepliktsverket og senere Forsvarets personell- og vernepliktsenter ettersom tjenesten måtte skje innen de rammer vertsavdelingen satte og i nært samarbeide med de ansvarlige ved avdelingen.

Vi ville gjerne ha fortsatt denne virksomheten enda noen år, men har forståelse for at Forsvarets personell- og vernepliktsenter har kommet frem til andre løsninger.

Vi takker for at vi har fått gleden av å utføre flaggtjenesten på Ridehuset i disse 18 ½ år.

Vedlegg 1 Liste over de som har vunnet i flagglotteriet

Vedlegg 2 Flaggansvarlig styremedlem for flaggheising fra 2004

Vedlegg 1 til heftet om flaggtjenesten – Vinnere i flagglotteriet

2022	Odd Stensby
2021	Finn G. Larsen
2020	Arild Haugen
2019	Thor W. Bøhmer
2018	Odd Ramseth
2017	Hans Ruud
2016	Nils Håkon Hveberg
2015	Bjørn Boye
2014	Edgar Myrvold
2013	Arne Ophus
2012	Knut Jahr
2011	Knut Fuhr

Flagglotteriet ble først innført i 2011.

Vedlegg 2 til heftet om flaggtjenesten.

Oversikt over styremedlemmer ved FSFH som hadde ansvaret for flaggtjenesten.

Skifte ved årsmøtet i februar/mars.

Jan Harald Thørud

2021 – 2022 Avsluttet den 31. juli.

Ole Johan Silseth

2017 – 2021

Edgar Myrvold

2012- 2017

Odd Johnsrud

2004-2012